

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir puțin 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Două congrese preoțești

Săptămâna trecută s'au ținut două Congrese, unul la București în chestia educației religioase și a salarizării preoțimii, iar altul la Arad în chestia operei misionare a Bisericii. Deși în locuri diferite și cu programe diferite, ambele congrese preoțești au privit câteva aspecte ale Bisericii ca factor de educație morală.

Noi trăim într'o epocă de sporire a tezaurului de cunoștințe. Presa, bibliotecile de popularizare, conferențele publice împrăștie informații din toate domeniile. Dar lumea n'are răgazul și condițiile necesare de asimilare. Informația este semi-cunoștință și se mărginește numai la suprafața și exteriorul lucrurilor. Pe când cunoștința străbate adâncul lucrurilor și esența acestora.

Culturalizarea masselor este lozincă vremii de azi. Propaganda culturală făgăduiește îmbunătățirea soartei poporului.

Multă lume e de convingerea că fără o largă culturalizare progresul neamului e cu neputință. Dar se atribuie culturalizării puteri fantastice, când ea e înțeleasă ca o progresivă încercuire a Bisericii și a rosturilor ei spirituale.

În domeniile religiei noutățile sunt suspecte și toate cele adevărate și sigure sunt vechi și de mult cunoscute. Probabil că ele să fie acoperite de pulberea uitării și nesocotite de lumea superficială, doritoare de noutăți.

Biserica e Ierusalimul ceresc coborât în lume să câștige lumea pentru viața eternă.

Eternul se poate întrupa în cele trecătoare și prin cele trecătoare se slujește celor veșnice — după intuiția Sfântului apostol Pavel.

În vremuri de prefaceri, Biserica se întoarce la adevărurile fundamentale și eterne și pe acestea are să le propoveduească spre a mântui lumea de dezordine morală și de confuzie intelectuală.

Când au pornit la propoveduire sfintii Apstoli, n'au reeditat nici Decalogul nici doctrina lui Hristos, ci au spus lumii că

Mântuitorul e viu și omul renăscut îl simte în inima sa, îl înțelege cu mintea sa și nu e mai mare fericire decât a-i sluji Lui și a trăi pentru El și pentru adevărul ce ni l-a descoperit.

A converti lumea la Hristos e operă misionară și a duce o viață spirituală e a trăi viața de har.

Preotul are parohia sa cu credincioși devotați, pe care-i păstorește și cu fii indiferenți pe care trebuie să-i convertească la Hristos.

Preotul poate fi ajutat în această a doua misiune de un expert în propoveduire, de aceea misionarismul trebuie să fie cu organizație supra-parohială.

La congresul din Arad s'a discutat această problemă, care va fi supusă studiului Sfântului Sinod și realizată sub controlul fiecărui Ierarh în toate eparhiile.

Problema misionară trebuie să ne preocupe serios. Noi am pus-o în discuție și în adunarea eparhială de o serie de ani încoace.

Dar spre a-i da soluțiile corespunzătoare și a o realiza, avem trebuința de preoți inițiați în rosturile misionare.

Exemplul altor biserici e elocvent.

Romanocatolicii au întemeiat ordini monahale de Benedictini și Dominicani, devotați propoveduirii și instrucției religioase.

Renvierea monahismului, a călugărilor cateheți în școale și a călugărilor propoveduitori în mijlocul societății, — iată în ce direcție trebuie să lucreze Biserica.

La București s'a discutat dacă e necesar să avem academii teologice ori să le reducem la rangul de seminarii pentru formarea de preoți de pastorație.

Imprejurările, între cari trăim cei din mitropolia ardeleană, pretind să avem preoți bine pregătiți spre a ține concurența cu clerul bisericilor minoritare.

Dar academiile pot fi devoltate, cum e cazul și în alte biserici, pregătind într'un loc pentru studiul biblic, în alt loc pentru opera socială, îngrijirea tineretului, pentru muncitorime etc.

Specializarea este azi atât de imperativă încât neglija

în Biserică, ar însemna să nu știm în ce epocă trăim.

Medicul universal aparține altei epoci, iar azi sunt medici specializați.

În Biserica noastră nu trebuie să trăim numai pentru mândria trecutului ci mai ales pentru nădejdea viitorului.

Nu ne putem mulțumi cu criteriile mediocrității ci cu criterii superioare. Aceasta e intuiția, pe care o simte preoțimea în orice întrunire serioasă și cu conștiința răspunderii pentru binele sfintei Biserici.

La Arad, Prea Sfințitul episcop Grigorie și la București P. C. Dr. I. Mihăilescu, președinții celor două congrese bisericesti au avut viziunea acestor deziderate superioare pentru regenerarea spirituală a vieții noastre religioase și au făcut și pe alții să aibă aceeași viziune.

Tr. Scorobez

Aniversarea Nașterii Majestății Sale Regelui Mihai I

În 25 Octomvrie a. c. Majestatea Sa regele nostru Mihai I a împlinit etatea de 7 ani.

Cu dragoste și bucurie s'a prăznuit această aniversare în toată țara, ridicându-se rugăciuni ferbinti către Cel Atotputernic pentru îndelunga viață a Majestății Sale.

Din acest prilej orașul Sibiu a fost frumos pavozat cu drapelul național.

Serviciul divin în biserică catedrală a fost celebrat din partea P. S. Sale arhierelui Vasilie cu număroasă asistență, în prezența I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, a ofițerilor din garnizoană în frunte cu dl general Găvănescul, comandantul corpului 7 de armată.

Ținându-se în zilele din 23—26 l. c. în orașul nostru examenul de Generali de Divizie și Corp de armată a asistat la serviciul divin Comisiunea examinatoare constătătoare din dnii: Inspectori de armată dl General de corp de armată Mărdărescu, dl General de divizie Cihovsky și dl General de divizie al aeronauticii Rudeanu, precum și toți dnii Generali de brigadă în număr de peste 20 cari s'au supus la examen, precum și membrii Consiliului arhieriscopesc și mitropolitan, și șefii autorităților civile.

La finea serviciului divin părintele protoiereu Iosif Serafim a rostit un potrivit cuvânt scoțând în relief însemnătatea zilei.

Înainte catedralei era postată o companie a regimentului 90 de inf. în frunte muzica militară și cu drapel, care a dat onorurile militare.

După eșirea din catedrală dl Inspector de armată de corp General Mărdărescu prin o remarcabilă cuvântare adresată soldaților a scos în relief legătura dintre dinastie și poporul român, accentuând că în Majestatea Sa regele Mihai, poporul român și-a pus toată nădejdea. Li dorește viață lungă și rodnică.

A primit apoi defilarea dlor ofițeri și a trupei.

Aniversarea nașterii Majestății Sale Regina Maria

În 29 Octomvrie l. c. fiind aniversarea zilei onomastice a Majestății Sale Regina Maria, văduva marelui rege Ferdinand I, orașul Sibiu a fost frumos pavozat cu drapelul național, iar la ora 11 a. m. în catedrală a fost oficiat un serviciu religios pentru îndelungă viață și sănătate a văduvei regine din partea P. S. Sale arhierelui Vasilie, înconjurat de preoțimea catedralei; au asistat membrii consiliului arhieriscopesc și mitropolitan, precum și dnii ofițeri din garnizoană în frunte cu dl general Găvănescul, comandantul corpului 7 de armată, și șefii autorităților administrative și civile.

La finea serviciului divin părintele protoiereu militar Ioan Dăncilă, într'o vorbire frumoasă a evidențiat meritele mari ale slăvitei noastre regine văduve.

Înainte catedralei era postată o companie a regimentului 90 inf., cu drapel și muzică militară, dând onorurile.

După eșirea din catedrală dl general Găvănescul printr'o însuflețită vorbire a arătat că Majestatea Sa Regina Maria nu este Regină prin faptul încoronării, ci și prin faptul că în timpurile cele mai grele ale poporului român, s'a identificat întru toate atât cu aspirațiunile cât și cu durerile și suferințele lui.

În surghinul dela Iași numai Ea nu-și perduse nădejdea cătuși de puțin în izbânda finală, însuflețind poporul și întărindu-i moralul, prin cercetările și mângăerile ei în mijlocul trupelor.

Apoi a urmat defilarea.

Asociația preoților ortodocși

Al patrulea congres, al Asociației preoților ortodocși din întreaga țară, s'a deschis, în 23 l. c., în sala fundației Carol din capitală.

După serviciul divin, săvârșit la biserica Boteanu, președintele Asociației, p. I. Mihălcescu în cuvântul de deschidere, spune:

Preoțimea română din întreaga țară, adunată astăzi în al patrulea congres, are să discute două probleme importante:

Chestiunea învățământului religios în școli, și salarizarea clerului.

Oratorul după ce arată rostul preoților și al bisericii în trecutul culturii neamului nostru, subliniază, că retragerea preoților din învățământ se resimte în educație. În școală se simte lipsa preotului: cere să se introducă învățământul religios în toate școlile.

Ocupându-se de problema salarizării clerului, părintelui Mihălcescu spune, că pentru ca preoții să-și poată îndeplini misiunea trebuie să fie bine salariați. Au fost vremuri, în trecutul bisericii noastre, când preoții au trăit din dani. Secularizarea averii bisericesti a sărăcit biserica. Totuși ea se simte mândră că averile ei au folosit la organizarea statului.

Și fiindcă astăzi e vorba de întocmirea unei legi de salarizarea clerului, preoții vor discuta modalitățile acestei salarizări.

În încheiere, părintele Mihălcescu mulțumește I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei Pimen, locțiitor al I. P. S. S. Patriarh Regent, rugându-l să fie același sprijinitor al intereselor preoțești, ca și până acum.

Mulțumește dlor miniștri Lapedatu și Angelescu, P. S. episcopului Vartolomeu, pentru munca ce depun întru propășirea bisericii.

Exprimă omagii M. S. Regelui Mihai I. —

Mai vorbesc: I. P. S. Sa mitropolitul Moldovei Pimen, dnii miniștri Al. Lapedatu și Dr. C. Angelescu, P. S. Sa episcopul Vartolomeu și dna Alexandrina Cantacuzino, președinta societății femeilor ortodoxe. —

Ședința de după amiază s'a deschis în sala ateneului popular «Dichiu». Se constituie biroul congresului: Președinte este ales p. Mihălcescu, vice președinți: Pr. Dr. G. Ciuhandu (Ardeal), Pr. C. Rusu (Bucovina), Pr. Guciujna (Basarabia).

Trecându-se la ordinea de zi, se citește darea de seamă asupra activității Asociației în anul 1928.

Congresul aprobă raportul. Se votează apoi statutele nouă. —

Desideratele preoțimii, în chestiunea religiei în școlile secundare sânt următoarele:

Libertatea spirituală a învățământului religios în cadrele principiilor creștine și controlat de stat; educația școlară să se facă de preoți în căldură și intimitate părintească; două ore de religie în toate școlile secundare și în toate clasele; ore speciale și aplicațiuni practice de pietate cu elevii; asociații de tineri ortodocși; învățământul religios să fie predat de către profesorii preoți de enorie; înființarea inspectoratelor de religie; preoții învățători să se bucure pe viitor de jumătate din leafă și accesorii, la salariul de preot, ca și preoții profesori secundari. —

Desideratele în chestiunea învățământului religios în masele populare urmăresc organizarea, înființarea și subvenționarea cercurilor pastorale și școlilor duminicale pentru educația morală creștinească a poporului; reînnoirea și cultivarea conștiinței a ritualismului; ateneele populare să fie puse sub supravegherea preoților; conlucrarea preoților cu toate inițiativele spirituale de ridicarea a poporului; activitate preoțească în cazărmi, fabrici, temnițe și școli de ucenici; intensificarea propagandei religioase prin publicațiuni morale și prin cinematograful religios; campanie biblică pentru popor, prin tipărirea, răspândirea și explicarea bibliei în legătură strânsă cu biserica. —

S'au rostit după aceasta păreri, pentru *desființarea* (!) Academiei teologice (ardelene), care n'ar mai avea (?) rost, — deși tocmai una din aceste păreri mărturisea, în fața congresului, zicând: «*Admirăm activitatea de până azi a Academiei teologice*»...

Ce sânt aceste academii și ce rol îndeplinesc, au arătat apoi p. Dr. Gh. Ciuhandu dela Arad, și N. Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu.

P. S. Sa arhierul Tit Simedria, ca membru al Sf. Sinod, spune că aceasta autoritate bisericască vrea să aibă cuvânt autorizat în învățământul religios, care trebuie bine controlat.

În a doua zi, când s'a ținut ultima ședință, congresul a votat următoarele desiderate în chestiunea salarizării preoților:

1. Preotul și întregul personal eclesiastic deservind instituțiile bisericesti și școlare și dela așezămintele de binefacere, penitenciare, spitale, etc., vor fi plătiți de stat, bucurându-se de salar fixat prin bugetul anual al statului, în armonizare cu salariile funcționarilor publici.

2. Salarizarea să fie uniformă pentru toată țara.

3. Pământurile date în folosință personalului bisericesc să se mențină; bisericilor care n'au pământ să li se dea un spor echivalent.

4. Plusurile de pământ ale diferitelor biserici vor fi considerate, conform cu legea, proprietatea bisericii respective și arendate fără licitație, iar veniturile administrate e de organele parohiei.

5. Bugetul, cu salariile dela stat, întocmit conform legii de organizare bisericască și aprobat de minister, va fi trecut consiliului central și eforiei pentru execuție, Eforia obținând dreptul de ordonatoare principală și cerând chiriarhului să desemneze ordonatorii secundari la eparhie.

6. Toți slujitorii bisericesti din provinciile alipite să se bucure de aceleași drepturi la pensie, ca toți funcționarii publici.

7. Clericii dela bisericile cu averi, deși își vor primi salariile din aceste averi, vor plăti 10% casei pensiilor și vor fi socotiți și ei funcționari publici.

8. Ordonanțele de plată se vor încredința parohului respectiv și se vor achita de casierile sau percepțiile statului.

9. Să se acorde monahilor și monahiilor, de ministerul cultelor, un onorar de 20 lei pe zi.

10. Suprimarea art. 19 și 21 din legea de salarizare și al. 9 art. 46 din statut; rămânând ca salariile preoților să se plătească numai de stat.

11. Preoțimea să fie încadrată în legea de salarizare ca și corpul didactic cu respectarea drepturilor câștigate.

12. Înființarea gradației a cincii la cler și o gradație de merit, ca la corpul didactic.

13. Să se prevadă în legea de salarizare principiul înaintării pe loc a preoților ce se disting pe teren pastoral sau cultural.

14. Să nu se hirotonisească preoți ajutători decât în condițiile art. 29 din statut, iar cei hirotonisiți deja și fără salar să fie trecuți în bugetul statului, după modalitățile legale.

15. Congresul cere ca guvernul să sprijine înființarea și să ajute clădirea caselor parohiale.

16. Personalul ad-tiv să fie plătit ca și cel școlar.

17. O gradație de merit obligatorie. —

Acestea sânt principiile, de care congresul dorește să se țină seamă la statorirea prin lege a salarizării clerului.

Preoțimea din arhidieceză în congres la Săliște

Asociația «Andrei Șaguna» a clerului din mitropolia noastră dovedește din an în an că este o instituție de mare importanță pentru apostolatul religios al epocii noastre. Clerul nostru e un factor cu conștiință trează a marilor sale răspunderi morale și naționale. De zece ani încoace Asociația clerului a isbutit să-și fixeze un program de activitate, potrivit noilor împrejurări de viață și acel program cere la temelie un duh nou în viața pastorală, premenirea metodelor de păstorire și înarmare cu acele cunoștințe teologice pe care le ridică marile curente religioase din lumea creștină de azi.

Cultura unei biserici nu poate fi mai înaltă decât nivelul intelectual al clerului și credincioșilor ei.

Anul acesta clerul din arhidieceză s'a întrunit la 11 Oct. c. în Săliște. Un program bogat s'a alcătuit din partea comitetului secției în frunte cu P. C. Dr. A. Crăciunescu, profesorul Academiei andreiane.

Încă din ajun sosiră în Săliște preoți cu protopopii lor și au fost încuartați la familiile fruntașe din Săliște.

Serviciile religioase, premergătoare congresului, au atras mulțime de credincioși, căci în Săliște se ține în fiecare zi utrenie și vecernie și niciodată bisericile nu sunt lipsite de închinători. De dimineață a predicat P. C. Dr. Dtru Borcia, protopopul locului. S'a anunțat pentru vecernie o slujbă cu predică pentru școlăria și publicul săliștean.

Congresul s'a deschis în sala festivă a școlii primare cu vorbirea președintelui și cu salutul autorităților și a școlilor din loc.

Punctul prim din program a fost conferința venerabilului protopop Dr. Iosif Biaga: *Din preocupanțele noastre preoțești cu caracter superior*. Tratatând acest subiect cu superioară înțelegere estetică și cunoștințe de filosofie creștină, conferențiarul a arătat cum cultul bisericii noastre apelează la toate simțurile omenești. El are o structură înaltă filosofică și artistică, caracteristică epocii clasice a ortodoxiei. Prof. Dr. Grig. Cristescu, Nic. Colan, rectorul Academiei, și protopop Dr. Borcea au adăugat comentare de valoare, relativ la subiect și la conferința savantă a protopopului dela Brașov.

A urmat raportul general asupra activității cercurilor culturale și a des-

FOIȘOARA

Plan analitic pastoral

(Urmare)

Duminea 4. Predică: Mirul. Deosebirea în taina sfântului mir și între untul de lemn sfințit. După amiază: Conferință populară despre: Viața lui Andrei Șaguna.

În acest period al toamnei, tot la 2 săptămâni după serviciul divin în Dumineci și sărbători, se vor împărți cărți pentru biblioteca parohială de bibliotecar. La ședințele cu societatea Sfântul Gheorghe se va discuta ce se cetește. Exemple: Selma Lagerlöf, Petrov etc. Școlarii vor fi catehizați prin preot o oră, Sâmbăta după amiază. La serbarea sfântului Andrei se va face parastas pentru marele mitropolit Andrei Șaguna.

DECEMVRIE

Duminea 1. Predică: Pocăința. Rostul ei. Preotul ca duhovnic. După amiază: Cor, colinde cu societatea Sfântul Gheorghe.

Sfântul Nicolae. Predică: Cumințura, apologia tainei față de sectari. După amiază ședință cu reunitiunea femeilor îndemnând a se procura cele necesare pentru biserică în vederea apropierii sărbătorilor Nașterii Domnului, așa: lumini, ornate, icoane, serbarea pomului de Crăciun pentru elevii școlii etc.

Duminea 2. Predică: Taina preoției. Necesitatea preoției. Dreptul la salar. Rolul preoției în trecut, prezent și mai ales în viitor. Respingerea atacurilor sectare. După amiază: Colinde cu societatea Sf. Gheorghe. La vecernia de Duminea precum și în ora de catehizare se vor învăța copiii de școală rugăciuni, tropare și condace ce nu s'au învățat în școală.

(Va urma)

Un mare ctitor

În seria de vieți ilustre, înfățișate în fruntea gazetei săptămânale *Universul Literar*, aflăm în Nr. 43 (dela 21 Octomvrie 1928) figura lui Andrei Șaguna, despre care, pe lângă notele biografice, se ocupă două articole, datorite unul dlui I. Lupaș, altul dlui Const. Păcle. Cel dintâi, sub titlul *Un mare ctitor*, face următoarea caracterizare despre nemuritorul ierarh:

E nelindios că trăinicia biruitoare este una din caracteristicile de căpetenie ale tuturor așezămintelor create de Andrei Șaguna.

Istoria ne înfățișează atâția oameni mari în domeniul cugetării, ideologi vrednici de admirațiunea tuturor veacurilor, lipsiți însă de facultatea sau de talentul de a se coborâ pe tărâmul realității și de a veșnici, în fapte concrete, rezultatele ideilor propovăduite de dânșii. Andrei Șaguna nu era dintre aceștia.

Adevărat că bogata sa activitate literară didactică, publicistică și științifică i-a asigurat un loc de cinste

printre marii cugetători ai neamului nostru. Dar personalitatea lui istorică atât de reprezentativă se impune mai mult prin numărul covârșitor al faptelor și așezămintelor sale, care au creat poporului nostru noi posibilități de dezvoltare, decât prin suma ideilor — importante, fără îndoială, și acestea, — cu care scrierile sale au izbutit să fructifice și să sporească cugetarea noastră națională. Deși era, după expresia biblică, bărbat «puterinic în faptă și cuvânt», în tot cursul binecuvântatei sale activități s'a manifestat cu deosebire ca un erou al faptei naționale. Cuvântul și ideea înveșmântată într'însul avea, în concepția lui Șaguna, o valoare însemnată desigur, dar totdeauna în funcțiune de importanța, frumusețea și utilitatea faptei ce putea să răsără din sământa ideii și din energiile naționale, pe care propoveduirea ei era chemată a le trezi.

părământelor Asociației. În lipsa secretarului I. Bânda, raportor a fost preș. Dr. A. Crăciunescu. Se constată zelul preoților tineri din arhidieceză și activitatea manoașă a celor cu experiență pastorală, atât protopopi cât și preoți.

După masă a urmat conferința preotului Mih. Neagu, prof. de religie: Despre adevărurile dogmatice în predică. În vremuri de prefacere, biserica are să se concentreze în fortăreața adevărurilor fundamentale ale revelației. Dl prof. Cristescu scoate la iveală importanța conferinței pâr. Neagu și fixează valoarea ei.

Despre păstoria la orașe a vorbit P. C. Tr. Scorobeț, consilier arhiepiscopesc. Orașele noastre sunt amenințate a deveni centre de păgânism feroce. O nouă strategie misionară se impune de urgență, și indică prin ce căi are să se rezolve problema bisericii la orașe. Vorbește la subiect prof. Dr. Gr. Cristescu și prot. I. Duma, arătând necesitatea propoveduirii idealului religios în mediul primejdii al orașelor.

Ultima conferință: *Păstoria la sate*, e a protopopului D. Săcărea, în care sintetizează toate ideile, care animează clerul nostru în opera de regenerare a credincioșilor dela sate. Prot. E. Stoica arată schimbările ivite dela război încoace în activitatea pastorală a clerului și operă că aceste schimbări vor realiza însemnate progrese religioase.

În restul ședinței a doua s'au votat la propunerea P. C. Borzea o moțiune de solidarizare a clerului cu ierarhii săi, altă moțiune la propunerea P. C. I. Duma, în chestia ridicării Academiei Andreișne la rang de facultate a Mitropoliei Ardealului, alta propusă de prot. I. Josan în chestia salarizării preoților și a regulării pensiunilor preoțești.

Toate moțiunile sunt expresia cumpănirii mature a congresiștilor și privesc chestii importante, care și așteaptă o vrednică soluționare din partea factorilor cu răspundere pentru binele bisericii și al slujbașilor ei. La sfârșit președintele P. C. Dr. A. Crăciunescu rezumă cele discutate și arată nivelul înalt al dezbaterilor acestui congres.

Seara la 6 ore s'a început slujba în biserică, unde se întruniră elevii și elevetele școlilor din Săliște, corpul didactic și mult public. La strană au cântat cu simț și cu pioasă simțire prof. Crăciunescu și vestitul cântăreț ai Săliștii, fără pereche în arhidieceză. P. C. Dr. Gr. Cristescu a ținut o cuvântare de înaltă inspirație despre tinerii din preajma Mântuitorului. As-

cultătorii, printre cari erau toți preoții congresiști, au avut prilejul să admire bogăția de cunoștințe și marele talent de predicator, care ilustrează amvonul sfintei catedrale din Sibiu.

INFORMAȚIUNI

Știre personală I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* în 26 I. c. a plecat la Constanța spre a lua parte la semicentenarul realipirii Dobrogei la Patria mamă. I. P. S. Sa s'a întors în 30 I. c. la reședința Sa.

Sfințire de biserică. Terminată fiind toate lucrările de restaurare, renovare și pictură a bisericii celei mari din Sebeș (jud. Alba) I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae o va târnosi și preda sf. sale destinațiuni Duminica viitoare la 4 Noemv. a. c.

Publicăm în cele următoare invitarea la sfințirea bisericii ort. rom. din Sebeș, pictată din nou, care se va face prin I. P. S. arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae Duminică la 4 Noemvrie a. c. și la serbarea centenarului dela zidirea acestei biserici la 1828. Programul serbărilor: 1. Duminică la ora 9 sfințirea bisericii. 2. La 1 oră banchet în Restaurantul Stolz. 3. La 3¹/₂ ore d. a. Conferință în biserică, de Dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial în Cluj, fost preot în Sebeș, despre împrejurările în cari s'a zidit biserică. 4. Sara la ora 8 Concert în sala «La Leul de aur», ce se va da de cătră corul intelectualilor și orchestra amatorilor români în favorul bisericii. La banchet tacâmul costă Lei 150, și cei cari voesc să participe au să se anunțe, plătind taxa, la preotul Vasile Popa, până Joi în 1 Noemvrie la ora 6 seara. La conferință se plătește la intrare o taxă benevolă în favorul bisericii. Bilete pentru concert se pot lua în prăvălia dlui Vasile Vulcu și seara la cassă. Suprasolviri se primesc cu mulțămintă.

Parastas. Vineri, în 26 Octomvrie a. c. Ziua sf. marelui martir Dimitrie, s'a oficiat, în biserică patronată din Sibiu, — prin pâr. paroh Ioan B. Boiu, parastas întru veșnica odihnă a fericitului fondator D. Andronic; a cântat corul meseriașilor români, condus de dl I. Stanciu. După parastas, în sunetul clopotelor, s'a făcut procesiune la mormântul marelui defunct. În veci pomenirea lui!

Iubileu. Implinind în toamna aceasta părintele protopop Serghiu Medean 40 de ani de când să află în fruntea protopresbiteratului Sebeș, după cum ni se scrie, preoțimea tractuală se pregătește a sărbători această zi însemnată pentru tractul Sebeșului cu ocaziunea târnosirii bisericeii la 4 Noemvrie a. c.

Mare nenorocire. În noaptea din 26 Octomvrie a. c. s'a produs în stația Recea, lângă Slatina, o groaznică nenorocire. Acceleratul pornit din Sibiu s'a ciocnit cu simplonul pornit din București. Și-au pierdut viața 34 călători, ear numărul răniților se ridică la 50. Cauza dezastrului este lipsa unui control sever din partea personalului rău ales și slab salarizat.

Demonstrații mari antisemite se fac la Budapesta, — de protestat însă, nimeni nu protestează împotriva — Ungariei. Dacă însă demonstrațiile s'ar petrece în România, «umanitarisții» Europei și Americii s'ar năpusti la sigur asupra noastră.

Nuntă fără alcool. Ca rezultat al propagandei desfășurate de biserică Mirăuților Bucovinei, prin inspectorul misionar Tarangul și preotul Coclici, s'a celebrat o nuntă în comuna sfântul Ilie, unde nu s'a întrebuințat alcool. Nuntașii au fost totuș bine dispuși, au glumit, au cântat frumoase cântece religioase, sfârșindu-se petrecerea într'o însuflețire mare. Dacă acest fel de a petrece și de a serba nunțile va găsi mulți imitatori, cârciumile dispar dela sine.

La noi, și la alții. În sfântul oraș al Ierusalimului s'au adunat jidovii la sărbătoarea Impăcării din anul acesta, pentru a se ruga la «zidul plângerilor», o rămășiță din templul lui Solomon. Aici, jidovii ridicaseră un fel de tribună baracă pentru rugăciunile femeilor. Cadiul arab, în considerare că zidul plângerilor se află în ocolul lor, a cerut înlăturarea baracei jidovilor. Aceștia s'au opus. Arabii cari nu pot suferi jidovimea, s'au adresat atunci la comisarul englez, — Ierusalimul stă, cum se știe, sub protectoratul Angliei; — ear comisarul a ordonat îndepărtarea baracei. Poliția engleză a executat ordinul; jidovii fanatici însă continuând rezistența, s'a produs o ciocnire între poliție, arabi și fiii lui Israel. Rezultatul încercării a fost: sute de răniți, câțiva morți, candelă aruncată pe jos, sfintele sururi sfărâmate, haine rituale rupte șcl. Cu toate acestea, jidovimea nu îndrăznește să facă război și să ceară

despăgubiri — *dela Anglia*, cum făcuse nu demult în țara «barbară» a românilor.

Cartea care se vinde în cel mai mare număr de exemplare, este Biblia. Societatea biblică engleză raportează adecă următoarele: În anul trecut, 1927, s'au desfășurat 2.2 milioane de biblii, cu jumătate de milion mai mult decât în anul precedent. Cele mai multe biblii s'au cumpărat în Canada și Australia.

Schimbare în mersul trenurilor. Punându-se în circulație, pe distanța București—Oradea, o pereche de trenuri rapide de călători, se schimbă mersul următoarelor trenuri pe linia Sibiu-Copșa mică: Pleacă din Sibiu la ora 12.05, sosește la Copșa mică la 13.26 (având legătură în Copșa mică cu rapidul spre Oradea). — Pleacă din Sibiu 15.50, sosește Copșa mică 17.13 (cu legătură în Copșa mică cu rapidul și cu personalul spre București). — Pleacă din Copșa mică 12.05, sosește Sibiu 13.28. Pleacă din Copșa mică ora 14, sosește în Sibiu 15.21. Pleacă din Copșa mică 19.05, sosește în Sibiu 20.49.

Școală de menaj în Săliște. Aducem la cunoștința On. public, că școala de menaj, înființată în anul trecut școlar în Săliște, și-a început cursurile la 15 Octomvrie a. c. cu 4 clase, precum și cursul de practică. Elevele, care doresc să se înscrie în clasa I, au să prezinte certificatul de absolvire alor 4 clase primare. În clasa I de menaj se mai primesc eleve, ca bursiere sau semibursiere, până la 8 Noemvrie a. c. Recomandăm părinților a da atenție acestei școli practice, care are menirea a da femeii române cunoștințele accesibile însușirilor și îndeletnicirilor viitoarelor soții și anume; pot intra însă, după câștigarea diplomei, și ca ajutoare de măestre, eventual măestre în învățământul profesional în condiții avantajoase. Școala are internat și e adăpostită într'un edificiu foarte corespunzător din toate punctele de vedere. Taxa de înscriere și școlară e de 500 lei anual de fiecare elevă. Deslușiri mai de aproape dă direcția școlii. *Natalia Popovici*, directoară.

Calendar pe 1929. A apărut, cu ales și bogat material, cum se poate vedea din anunțul de pe pagina a patra a ziarului nostru, *Calendarul Bunului Creștin* (vechiul calendar arhidiecezan). Cartea merită să fie citită și răspândită, în cercuri largi atât în orașe, cât și în sate, spre binele obștei. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

De aceea la Șaguna nu găsim între cuvânt și faptă aproape nici o distanță. Chiar când obstacole formidabile se ivesc în calea înfăptuirii gândurilor, cari frământau fără încetare creierul lui genial, nu se înpăimântă, ci lupta cu nepregetată perseverență, cu precauțiune și iscusință fără greș, până când izbutea să le smulgă din rădăcini și, netezându-și calea spre țintă, să stămpere sfânta pasiune creatoare a sufletului său, prin secerișul bogat al realizărilor prudente și sigur pregătite. El însuș a mărturisit adeseori, că bucuria cea mai mare a vieții sale o căuta în lupta cu cele mai mari greutăți și în biruința desăvârșită asupra lor. De aceea rareori a întreprins vreun lucru, pe care să nu l fi dus la bun sfârșit, după cum de asemenea rareori a rostit vreun cuvânt, pe care să nu l fi respectat și ale cărui îndatoriri să nu le fi împlinit până la cele mai îndepărtate consecințe.

Această concepție, pe care o am putea numi pragmatică și energetică, a făcut din Șaguna un mare educador de neprețuită valoare morală și un creator de așezăminte numeroase, care după ce au biruit greutățile începutului, dăinuiesc până în zilele noastre și promet o dezvoltare tot mai amplă în viitor.

Dacă pe câmpul Libertății, ca președinte al adunării naționale, a pus, împreună cu Simion Bărnuțiu și cu întreaga ceată entuziaștilor săi tovarăși de vârstă și de idealuri, temelul unui partid politic, acesta există și va continua să existe, luptând pentru drepturile poporului. Dacă a înființat tipografia din Sibiu și ziarul «Telegraful Român», — amândouă aceste instrumente de progres cultural își vor îndeplini și în viitor datoria de a răspândi cât mai multă lumină. Dacă a organizat potrivit cu principiile pedagogiei moderne, Seminarul teolo-

gic, Școala normală și Liceul care-i poartă numele, precum și sutele de școale populare, așezate sub ocrotirea autonomiei noastre bisericesti, toate aceste așezăminte școlare își vor continua — sperăm — și în viitor munca binefăcătoare, ca niște adevărate podoabe ale învățământului nostru confesional primar, normal, secundar și superior. Dacă a înființat, împreună cu vrednicii săi colaboratori Gh. Barițiu, Timotei Cipariu, Ioan Pușcariu ș. a. «Asociațiunea transilvană», — și această organizațiune culturală promite a continua tradiția lui de lumină «cu multă prudentă, cu multă abnegațiune și cu mult patriotism concentrat». Dacă a pus bază atâtor fonduri și fundațiuni, din venetele lor anuale se vor împărtași totdeauna bisericeii și școlile noastre sărace, văduvele preotese, orfanii și neajutorării zilelor de acum și din viitor. Dacă a tipărit Biblia, Mineiele,

Kiriakodromionul și atâtea alte cărți bisericesti și manuale didactice, ele se găsesc și în timpul de față în folosința altarelor și școlilor noastre.

Dacă a reușit să redobândească autonomia și independența națională a mitropoliei noastre, dându-i prin «Statutul organic» o constituțiune democratică, fără precedent în istoria neamului nostru, binefacerile acestei constituțiuni vor rămânea neprețuite nu numai pentru ocrotirea dată vieții sufletești a poporului nostru împotriva tuturor atacurilor dușmănoase, ci și pentru buna educație constituțională, împărtașită în mod sistematic poporului nostru, în sufletul cărui a trezit o puternică conștiință a drepturilor ce trebuie să revină fiecăruia dintre membrii unei societăți organizate rațional.

Citiți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

Adânc întristați: Dr. Aurel Vasiliu fiu, cu soția Dr. Nora Lemenyi-Vasiliu și copiii, au marea durere a anunța încetarea din viață a prea iubitei lor mamă și bunică

Sofia Vasiliu n. Dorca

decedată în ziua de 22 Octombrie 1928.

Inmormântarea a avut loc după ritul ortodox din capela Cimitirului central din Sibiu, în ziua de 24 Octombrie 1928.

(192) 1-1

Nr. 381/928

(151) 1-3

Concurs

1. Pentru întregirea parohiei de clasă a II-a **Garbova**, protopopiatul **Mercurea**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în **Telegraful Român**.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform celor fasonate în coala B.

2. 26 jugăre sesiune parohială, arător și fânaș.

3. Casă parohială cu supraedificate economice.

4. Stola obișnuită.

II. Pentru întregirea parohiei a II-a de clasă I-ă **Jina**, se scrie nou concurs cu termen de 30 zile.

Venite: Întregire dela stat conform coalei B și stola uzitată.

Pentru cazul, că nu vor reflecta candidați cu calificare de clasă I-ă, vor fi admiși și cei cu calificare de clasă a II-a.

Concurenții își vor înainta cere rile cu documentele convenite oficiului protopopesc **Mercurea-Sibiu**, în termenul prescrip și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul, a celebra sfânta liturgie, a predica și a cânta.

Oficiul protopopesc ortodox român **Mercurea**, în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Mercurea, 20 Octombrie 1928.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Nr. 639/1928 Prot.

(147) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Lovnic**, din protopopiatul **Rupeni** (**Cohalm**), se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.

2. Venitele fasonate în coala B.

3. Venitele stolare: dela cca 50 fumuri (familii) de români câte 1 ferdelă de grâu (20 litri); dela 20 familii neorustici câte una ferdelă de cucuruz.

4. Sesiunea parohială în mărime de 8-9 jugăre pământ arător și fânaș.

5. Nouă (9) stânjini de lemne pentru foc dela comuna politică, făcute de parohieni și aduse la fața locului.

6. Venitele din parohie stabilite, aprobate și uzitate în protopopiatul **Rupeni** (**Cohalm**).

7. Dreptul de a mâna vite în pășunea comunală ca orice proprietar din loc.

8. Locuință în natură (în fosta școală confesională) și întru cât nu i s'ar putea da în acest an locuința în natură, i se va da echivalentul core-spunzător pentru chirie în bani.

Concurenții să-și trimită cererile de concurs instruite cu documentele necesare în termenul fixat subscrisu-

lui oficiu protopopesc, având a se prezenta cu prealabila încunoștințare a acestuia în comună, spre a celebra, cuvânta și a cânta la biserică, făcând astfel cunoștință și cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox **Rupeni**, în înțelegere cu consiliul parohial din **Lovnic**.

Rupeni, la 1 Octombrie 1928.

Ieronim Buzea
adm. protopop.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Se caută pentru toate localitățile persoane

ca conducători de filiale. Cunoștințe speciale, depozit și capital rulant nu sunt necesare. Venit lunar cca 200 dolari

NOVELTY COMPANY
Valkenburg (Olanda)

(144) 3-3

La **Librăria Arhidiecezană** se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Din «**Biblioteca Bunului Pastor**» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «**La cine ne vom duce?**» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Dela **Librăria Arhidiecezană** diu Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

„ II „ 150.—

„ III „ 120.—

„ IV „ 200.—

plus spese postale Lei 30.—

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1929

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Despre colinde (Nașterea lui Hristos, sărbătoarea copilăriei, reînvierea colindelor, Pomul de crăciun). — *Mănăstiri ortodoxe în Ardeal*: (De-alungul Carpaților de sud, curtea dela Viena, distrugerea mănăstirilor ș. a.). — *Ion I. C. Brătianu și Biserica lui Horia*. — *La biserică* (versuri). — *Știri și fapte*: (De anul nou, «Hristos și Natura», Legea cultelor, Actul dela 1700, Societatea ortodoxă a femeilor, Adunarea eparhială, Vizitații canonice, Religia și școala, Cruce la Călugăreni, Jubileu de 50 de ani, Monument preoților, Cursuri la mănăstirea Neamțului, Schitul dela Păltiniș — cu frumoase ilustrații. — *Pace vouă*, *Regele Mihai I la școală*, *Mănăstirea Brâncoveanu ș. a.*) — *Cântecul mamei*, *Psalm*, (versuri). — *La Bobotează*, amintiri dela școală. — *Respectați mamele*: Dumineca lor, zece porunci. — *Cu răbdare și dragoste*. — *Ce dorim satelor*. — *În alergare după avere*. — *Hărnicia unei preotese*, întru a da primul ajutor. — *Canuna de spină a Mântul-torului*. — *Sfânt locaș în refacere*: Mănăstirea dela Cioara. — *Presa bisericească*. — *Nevinovații*. — *Biblia*, cum se grăește despre biblie. — *Cum are să fle părintele protopop*. — *Umblați ca fil ai luminii*. — *Dacă bei și eară bei*. — *Cetatea morților*. — *Fel de fel*: 1. Ce poate sfânta cruce; 2. Fără podoabe lumești; 3. Monument vânzătorului; 4. Biserică și alcoolismul; 5. Ceice cred în Isus Hristos? 6. Numai o minută. — *Glume*, ș. a.

Chipuri: *Regele Mihai I în ziua de 10 Mai*. — *Schitul dela Păltiniș*. — *Sanatoriu dela acolo*. — *Dela sfîntirea schitului și inaugurarea sanatorului*. —

În celelalte părți ale Calendarului se află: *Cronologia*, zilele și lunile de peste an, *mersul vremii*; *Insemnarea târgurilor de vite și mărfuri*, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «*Evidență*» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 75 Lei

Plus porto postal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat